

Posudek bakalářské práce Johany Schürgerové

Obraz pralesa v románech José Eustasia Rivery Víř a Josepha Conrada Srdce temnoty

Román *Víř* kolumbijského spisovatele José Eustasia Rivery je jedním ze základních textů hispanoamerického regionalismu a obecně jedním ze stěžejních děl moderní hispanoamerické literatury (řadí se do tzv. románu pralesa). Jako takový je předmětem mnoha studií.

Johana Schürgerová však zvolila osobitý přístup; rozhodla se pro srovnání s dílem z jiného kulturního okruhu, a sice s novelou Josepha Conrada *Srdce temnoty*. Také zpodobňovaný svět se liší: ve *Vířu* se dostáváme do jihoamerického pralesa, ke sběračům kaučuku, Indiánům. Conrad nás zavádí do nitra Afriky, do Konga, kde se daří obchodu se slonovinou. Tyto na první pohled rozdílné světy toho však mají mnoho společného – v obou domorodci ve střetu s civilizací trpí a umírají. Dichotomie civilizace-barbarství tak vyznívá zcela paradoxně: civilizace je ta, která přináší to nejhrůznější barbarství. (Zajímavé je, že jak hrůzy v Kongu, tak v amazonském pralesi zobrazil v posledním románu *Keltův sen* Mario Vargas Llosa.)

Autorka si všímá dalších podstatných rysů: oba autoři měli osobní zkušenost s pralesem/džunglí; právě ta je vedla k napsání zmíněných próz. A příroda se v jejich textech jeví jako mocná, nepokořitelná, divoká, někdy krutá, ale ne jako zlá; to až člověk – a většinou člověk civilizovaný – do ní přináší skutečné zlo. J. Schürgerová se zastavuje u titulů zkoumaných próz – „srdce temnoty“ i „víř“ totiž neodkazují jen k vnějškovým rysům prostředí – cesta hrdinů není jen cestou do nitra divočiny, ale také, možná především, cestou do vlastního nitra. Právě proto je po poznání duše, po onom prozření, které džungle nabízí, další existence pro pana Kurtze nemožná.

Práce se soustředí na obraz pralesa a džungle, zobrazení domorodců a především na vliv prostředí na hlavní hrdiny. Autorka podrobně popisuje především vývoj Artura Covy a také motiv šílenství, který se objevuje u obou postav. Všímá si také prvku kritiky, který je zjevný v obou dílech; zajímavé ovšem je, že v *Srdci temnoty* je výrazně obsažena imperialistická rétorika, a proto i soudy kritiků nejsou jednoznačné – někteří dokonce považují novelu za rasistickou.

Johana Schürgerová práci dobře strukturuje, zasazuje věci do historického kontextu, stručně, ale výstižně a hlavně v propojení s literárními otázkami. Postupuje od obecného ke konkrétnímu a pojmenovává základní prvky obou děl a snaží se je porovnat – toto shrnuje v závěru práce.

Ocenila bych však více ukázek z obou textů, které by dokreslovaly analyzované fenomény.

Jazykově a stylisticky považuji práci za zdařilou.

Bakalářskou práci Johany Schürgerové doporučuji k obhajobě navrhuji hodnocení *výborně*.

Praha, 10.6.2013

Mgr. Dora Poláková PhD.

